

Prvi koraci i iskustva u radu jednog člana Znanstvenog odbora HRZZ

Ivica Vilibić

Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

Zadaće znanstvenih odbora su (Zakon o HRZZ):

- provođenje evaluacijskih postupaka predloženih projekata, uključujući znanstvene recenzije,
- predlaganje Upravnom odboru projekata za financiranje,
- predlaganje Upravnom odboru novih programa ili prilagodbe postojećih programa,
- nadgledanje provedbe programa, nadziranje financiranja znanstvenih istraživanja, te predlaganje primjene znanstvenih ishoda.

Članovi ZO za prirodne znanosti:

- prof. dr. sc. Rudolf Scitovski, Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Odjel za matematiku, koordinator
- dr. sc. Ivica Vilibić, Institut za oceanografiju i ribarstvo
- Professor Imre Dekany, University of Szeged, Department of Physical Chemistry and Materials Science
- dr. sc. Ivan Leban, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo
- prof. dr. sc. Igor Štagljar, University of Toronto, Department of Biochemistry and Department of Molecular Genetics

- Članovi ZO odabrani putem javnih natječaja
- Dosadašnji rad ZO za prirodne znanosti je uključivao vrednovanje skraćenih projektnih prijedloga, predlaganje potencijalnih recenzentata, čitanje pristiglih recenzija i odlučivanje o projektima koji će ući u “veliko finale”
- Konstituiranje ZO za prirodne znanosti je načinjeno krajem ožujka, putem elektroničke sjednice
- Rad i evaluacija prijedloga projekata je organizirana elektronički, putem portala HRZZ-a
- Koordinator ZO je odgovoran za dodjeljivanje projekata na vođenje i evaluaciju članovima ZO. Skraćeni projektni prijedlog evaluiraju 2 člana ZO (3 za interdisciplinarne), a u slučaju neslaganja traži se mišljenje drugih članova ZO. Puni projektni prijedlog se evaluira od najmanje 3 recenzenta. Na temelju recenzija, o “prolazu” projekta u posljednji krug evaluacije odlučuju 2 člana ZO.

Ključna pitanja kod evaluacije:

- izbjegavanje sukoba interesa (članova ZO i recenzenata)
- fair evaluacija projekta člana ZO kod prvostupanske evaluacije skraćenog prijedloga projekta
- odabir što kompetentnijih recenzenata za pojedini projekt kod evaluacije cjelovitih projekata
- evaluacija svih recenzija, u smislu pregleda i “ujednačavanja” dodijeljenih bodova od strane recenzenata

Sukob interesa u mom dosadašnjem radu:

- Striktno sam slijedio preporuke HRZZ za izbjegavanje sukoba interesa
- Dosada mi je dodijeljeno na vođenje evaluacijskog postupka 14 suradnih i 14 istraživačkih projekata. Prijavio sam sukob interesa u 4 projekta, poglavito zbog toga što su voditelj i/ili suradnici na projektu bili iz moje institucije.

Evaluacija skraćenih projektnih prijedloga (članovi ZO):

- osim kriterija definiranih od strane HRZZ u Obrascu I, moj osobni pristup evaluaciji sukladnosti projekata ciljevima HRZZ-a je temeljen na kriterijima **European Scientific Council**-a, a to su:

1. Izvrsnost Principal Investigatora (ili više njih, u slučaju suradnih projekata)
2. Kvaliteta samog projekta

"Scientific excellence, being the sole criterion to assess and select proposals, is applied to the evaluation of both the Principal Investigator and the research project."

Parametri znanstvene izvrsnosti PI-ja koje sam uzimao u obzir:

- WoS publikacije, cijela karijera i zadnjih 5 godina (broj, kvaliteta - IF, autorstvo, citiranost - H)
- ostale publikacije, patenti, transfer tehnologije, mobilnost
- vođenje projekata, napose međunarodnih, sudjelovanje u projektima
- vođenje mladih znanstvenika, njihova izvrsnost
- ostali parametri izvrsnosti (nagrade, uredništvo u časopisima, recenzentski posao, pozvana predavanja, organizacija konferencija, sudjelovanje u radu ekspertnih tijela, ...)

Predlaganje reczenzenata za evaluaciju cjelovitih projekata:

- bez obzira na mogućnost predlaganja i reczenzenata iz Hrvatske, stav svih članova ZO za prirodne znanosti jest da se recenzenti moraju tražiti izvan granica Hrvatske
- dosada sam predložio stotinjak potencijalnih reczenzenata za dodijeljene mi projekte (za koje nisam deklarirao sukob interesa), od čega **0 (čitaj: nula) iz Hrvatske**
- dosada su svi članovi ZO odbora za prirodne znanosti predložili **0 (čitaj: nula) reczenzenata iz Hrvatske** od njih nekoliko stotina, za razliku od pojedinih predlagatelja projekata
- potraga za potencijalnim recenzentima putem ključnih riječi prijedloga projekta, Google Scholar, Scirus, WoK, ..., dosada bila bez ikakvih problema, a koliko će biti "oštri" u ocjenjivanju i recenziranju pojedinih projekata ...